

hjemsted. I stk. 1, 2. pkt., fastslås det, at der ved valget af den konkrete afsoningsinstitution skal tages hensyn til den dømtes egne ønsker. Denne regel indebærer ikke nogen forpligtelse til at følge disse ønsker.

I stk. 2 reguleres adgangen til at fravige nærhedskriteriet.

Af stk. 2, nr. 1, fremgår det, at nærhedskriteriet kan fraviges ved kortvarige fængselsstraffe. Baggrunden for denne bestemmelse er, at hensynet til opretholdelsen af kontakten til familie mv. har størst betydning ved længerevarende straffe.

Stk. 2, nr. 2, åbner mulighed for at fravige nærhedskriteriet af hensyn til den samlede udnyttelse af pladserne i kriminalforsorgens institutioner. Om dette hensyn til kriminalforsorgens cellekapacitet henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 21.

Efter stk. 2, nr. 3, kan nærhedskriteriet fraviges for at beskytte den dømte mod overgreb. Om dette hensyn kan bl.a. henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 21.

Stk. 2, nr. 4, giver mulighed for at fravige nærhedsprincippet med henblik på at kunne yde den dømte pædagogisk, lægelig eller anden særlig bistand. Det gælder også i tilfælde, hvor anbringelsen sker mod den dømtes ønske.

Stk. 2, nr. 5, tager sigte på tilfælde, hvor fravigelsen har baggrund i hensynet til at forebygge overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen, f.eks. de med indsatte børn, besøgende eller håndværkere m.fl. Om dette hensyn kan bl.a. henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 21.

Stk. 2, nr. 6, retter sig mod de tilfælde, hvor det er nødvendigt at placere den indsatte i en anden afsoningsinstitution end den, der følger af nærhedsprincippet, for at forhindre, at den pågældende undviger, herunder i tilfælde hvor undvigelsen søges gennemført ved en befrielsesaktion, der f.eks. iværksættes uden for den pågældende afsoningsinstitution.

Endelig giver stk. 2, nr. 7, mulighed for at fravige nærhedskriteriet for at undgå, at den indsatte kommer til at afsone i en institution, hvor en af den indsatte nærstående gør tjeneste. Med denne bestemmelse lovfæstes den gældende administrative praksis, som tilsigter at undgå, at der opstår mistanke om, at den ansatte ikke kan udføre tjenesten korrekt og uafhængigt, jf. Justitsministeriets cirkulære af 1. februar 1979 om kriminalforsorgens personales private forbindelser med indsatte og klienter mv.

Overførsel af indsatte fra lukket til åbent fængsel

Til § 24

Bestemmelsen regulerer sammen med lovforslagets §§ 25-30 betingelserne for og fremgangsmåden ved overførsel af indsatte mellem fængsler og arresthuse. Bestemmelsen svarer med enkelte redaktionelle ændringer til § 24 i Straffelovrådets lovudkast, jf. pkt. 5.5.2.3., jf. pkt. 5.5.2.2.5., i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Bestemmelser om overførsel af indsatte supplerer reglerne om anbringelse af dømte, idet reglerne om anbringelse af dømte alene regulerer spørgsmålet om, i hvilken institution fuldbyrdelsen af en idømt fængselsstraf skal påbegyndes. Valget af det umiddelbare anbringelsessted er imidlertid ikke udtryk for, at hele straffuldbyrdelsen bør foregå i den pågældende institution.

§ 24 vedrører overførsel af dømte fra lukket til åbent fængsel. I overensstemmelse med gældende ret fastslås det i stk. 1, at en indsat i lukket fængsel skal overføres til åbent fængsel, når betingelserne for ophold i lukket fængsel ikke længere kan antages at foreligge, eller fortsat fuldbyrdelse af straffen i åbent fængsel i øvrigt ikke kan anses for betænkelig.

Ved vurderingen af muligheden for overførsel til åbent fængsel vil der efter nogen tids afsoning kunne lægges mindre vægt på erfaringer fra tidligere strafudståelser og tilsvarende mere vægt på den dømtes adfærd under den forløbne del af den aktuelle strafudståelse. Også den nu relativt kortere straffetid kan medvirke til afkræftelse af en tidligere antagelse af f.eks. risiko for undvigelse. I lovforslagets § 89 er der fastsat en særlig sagsbehandlingsregel, der sikrer, at bl.a. spørgsmålet om overførsel fra lukket til åbent fængsel jævnligt vurderes også uden en egentlig ansøgning herom fra den indsatte, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse.

Nægtelse af at overføre en indsat til åbent fængsel forudsætter, at kriminalforsorgen kan godtgøre, at betingelserne for ophold i lukket fængsel fortsat er til stede. En indsat, der er anbragt i eller overført til lukket fængsel af hensyn til muligheden for at forebygge overgreb på medindsatte eller personale m.fl., skal således overføres til åbent fængsel, når denne grund til anbringelse ikke længere er opfyldt, f.eks. fordi den indsatte under ophold i det lukkede fængsel har udvist en adfærd, som giver grundlag for at antage, at der ikke længere består en risiko for overgreb på medindsatte eller personale ved anbringelse i et åbent fængsel, jf. pkt. 5.5.2.2.6. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Endvidere vil en indsat, der efter eget